

Chirchiq davlat pedagogika universitetida 9 fevral - «Alisher Navoiy tavallud topgan kun» tadbiri munosabati bilan tayyorlangan bayram

SSENARIYSI

O‘tkazish kuni, vaqti:	2026 yil, 9-fevral, soat 10.30
O‘tkazish joyi:	Rektorat binosi faollar zali
Ishtirokchilar tarkibi:	Rektor, prorektorlar, bo‘lim boshliqlari, dekanlar, kafedra mudirlari, professor-o‘qituvchilar, tyutorlar, texnik xodimlar va talabalar
Ishtirokchilar soni:	0
Tadbirning davom etish vaqti:	1 soat 20 daqiqa

(Sahna qadimiy Xirot manzaralari bilan bezatilgan. Fon musiqasida "Navo" maqomi mayin yangraydi. Ekranda Navoiyning qo‘lyozmalari va miniatyuralar aks etadi.)

1-boshlovchi: Assalomu alaykum, millat ma’naviyatining posbonlari, muhtaram ustozlar! Assalomu alaykum, Navoiyning sehrli so‘zidan bahra olayotgan, o‘zligini ilm-u adabda ko‘rayotgan aziz yoshlar! Bugun koinotning ma’naviy o‘qi, so‘z mulkingning sultoni - Mir Alisher Navoiy tavallud topgan kun. Bu kun - turkiy tilning gultoji, insoniyatning eng yuksak tafakkuri nishonlanadigan qutlug‘ ayyomdir!

2-boshlovchi: Assalomu alaykum! Darhaqiqat, Navoiy - bizning milliy va ma’naviy pasportimizdir. Shoir aytganidek:

"Olam ahli bilingizkim, ish emas dushmanlig‘,
Yor o‘ling bir-biringizga kim, erur yorlig‘ ish."

Albatta, ushbu g‘oyani vatanparvarlik va milliy o‘zlik nuqtayi nazaridan yanada chuqurlashtirib, yaxlit matn holatiga keltiramiz:

Alisher Navoiy ijodi — shunchaki mumtoz adabiyot namunasi emas, balki xalqimizning o‘tmishi, buguni va kelajagini bog‘lab turuvchi oltin ko‘prikdir. Biz universitet muhitida talaba-yoshlarga vatanparvarlik tuyg‘usini singdirar ekanmiz, Navoiyni anglash — o‘zlikni anglash ekanini birinchi o‘ringa qo‘yishimiz lozim. Zero, shoir qalamidan to‘kilgan har bir bayt ortida millat qayg‘usi, uning tili, madaniyati va mustaqil tafakkuri uchun kurash yotadi.

Siz keltirgan "Olam ahli bilingizkim, ish emas dushmanlig'..." bayti bugungi murakkab globallashuv davrida nafaqat o'zbek xalqi, balki butun bashariyat uchun tinchlik va totuvlikning eng oliy formulasi bo'lib xizmat qiladi. Bu baytda vatanparvarlikning eng nozik qirrasini — o'zganing dardini o'z dardi deb bilish, dushmanlikdan voz kechib, hamjihatlikka intilish g'oyasi mujassam.

1-boshlovchi:

Siz ayganingizdek, hamkasb, Navoiyni sevmok - poklikni, adolatni va ilmni sevmokdir.

G'urbatda g'arib shodmon bo'lmas emish,
El anga necha mehribon bo'lmas emish.
Oltin qafas ichra gar qizil gul bitsa,
Bulbulga tikandek oshiyon bo'lmas emish.
Zahob tabaq ichra bo'lsa olu'v-shakar,
G'urbatda kishi g'izosi qon bo'lmas emish.
Dunyoda kishi g'aribu besakas bo'lmasin,
Bo'lsa, yana g'urbat ichra bo'lmas emish.
Ey Navoiy, xush keldi senga ushbu so'z:
"Vatanida kishi xoru moton bo'lmas emish".

Shoirning ushbu misralari vatan gadosi bo'lish naqadar og'ir fojea ekanini uqtiradi. Tantanali ilmiy-badiiy kechamizni ochib berish va Navoiy merosining bugungi kundagi ahamiyati haqida o'z mulohazalarini bildirish uchun sahnaga Universitetimiz Rektorini taklif etamiz.

Sahnaga Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti rektori, Kimyo fanlari doktori, Professor, Fan arbobi Muxamedov Gafurdjan Israilovichni taklif etamiz. Marhamat, muhtaram Rektor!

(Rektor sahnaga chiqadi. Rektor nutqi.)

2-boshlovchi: Darhaqiqat, Alisher Navoiy siymosini faqat kitoblardagi siymo yoki o'tmish xotirasi deb qabul qilish kifoya qilmaydi. U — buyuk Temuriylar Renessansining nafaqat guvohi, balki uning asosiy me'mori va harakatlantiruvchi kuchi edi. Sulton Husayn Boyqaro va Alisher Navoiy o'rtasidagi do'stlik esa jahon tarixida kamdan-kam uchraydigan, siyosat va madaniyatning noyob uyg'unligi namunasidir.

Sulton Husayn Boyqaro taxtga o'tirgach, o'zining eng yaqin do'sti Navoiyni davlat ishlariga jalb etgani shunchaki mansab berish emas edi. Bu — davlatni kuch bilan emas, aql va adolat bilan boshqarish strategiyasi edi. Navoiy "Muhrdor" va

"Vazir" sifatida har bir farmon ortida xalq manfaati va inson qadrini turishini ta'minladi. Bu ittifoq tufayli Hirot o'sha davrning "Sharq poytaxti"ga, ilm va fan markaziga aylandi.

1-boshlovchi:

To'g'ri aytdingiz. Navoiy shunday shoirki, u sultonlarga adolatdan dars bergan, mazlumlarga panoah bo'lgan. Uning "Xamsa"si - insoniyat tafakkurining cho'qqisidir.

"Kishi kim, qilsa bir xalqqa xizmat,
Ki, ul xizmat bila topsa izzat.
Bo'lur el ko'ngli uning maskani ham,
Adolat ahli birla hamdami ham."

Sahnaga universitetimizning "Navoiyvorislar" drama jamoasini chorlaymiz. Ular bizga "Shoir hayoti - millat sadoqati" nomli teatrlashtirilgan kompozitsiyani taqdim etadilar. Bu sahna ko'rinishida Navoiyning davlat ishlaridagi adolati va ijodiy iztiroblari aks etadi. Marhamat!

(Sahnada: Sahna ko'rinish 30 daqiqa. Syujet: Navoiyning Xirot obodonchiligi uchun qilgan xizmatlari va Husayn Boyqaro bilan suhbat. "Farhod va Shirin" dostonidan parcha: Farhodning toshni yorgani - bu mehnat va ilmning ramzi sifatida ko'rsatiladi.)

2-boshlovchi: Go'zal sahna ko'rinishi va qalbni larzaga soluvchi ijrolar uchun barchaga tashakkur! Azizlar, bugun yana bir bor amin bo'ldikki, Navoiy g'azallari — bu shunchaki qofiyalangan so'zlar emas, balki inson ruhining bitmas-tuganmas ozuqasidir. Undagi har bir tashbeh, har bir istiora olam sirlaridan, inson qalbi naqadar murakkab va cheksiz ekanidan sado beradi.

Ayniqsa, shoirning:

"Meni men istagan o'z suhbatiga arjumand etmas,

Meni istagan o'z suhbatini menga pisand etmas" — degan satrlaridagi falsafiy teranlikka e'tibor bering. Bu baytda insonning o'zligini izlashi, dunyo va jamiyat bilan muloqoti naqadar ziddiyatli va murakkab ekani yuksak mahorat bilan ifodalangan. Shoir bizni insoniy munosabatlar muvozanatini anglashga, kibrdan uzoq bo'lib, asl ma'naviy suhbatga munosib bo'lishga chorlamogda.

Biz bugun universitetimizda Navoiyni yod etar ekanmiz, uning merosi faqat tarixdan iborat emasligini anglashimiz shart. Navoiy — bu bugungi kunimiz, bizning milliy va ma'naviy pasportimizdir. Uning yozgan har bir harfi Vatan ishq

bilan sugʻorilgan boʻlib, yoshlarimiz qalbida vatanparvarlik olovini yoquvchi mangu mayoqdir.

1-boshlovchi: Haq gap. Navoiy gʻazallarini oʻqigan talaba - dunyoqarashi keng, nutqi ravon, axloqi pok shaxsga aylanadi. **Talabalarni vatanparvarlik tuygʻusini shakllantirishda** biz shoirning ishq va sadoqat haqidagi baytlaridan quvvat olamiz. Endi navbatni universitetimizning iqtidorli soʻz ustalari va xonandalariga beramiz. Sahnada "Navoiy va Navo" badiiy bloki. Marhamat, marhamat!

(Sheʼriy kompozitsiya (10 daqiqa): Talabalar tomonidan Navoiy gʻazallarining 5 xil tilda (oʻzbek, ingliz, rus, arab, fors) oʻqilishi.

Universitet ansambli ijrosida "Qaro koʻzum" va "Munajat" asarlari.)

2-boshlovchi: Navoiy merosini oʻrganish - bu toʻxtovsiz davom etadigan jarayon. Bugun dunyo olimlari Navoiy asarlarini hayrat bilan tadqiq etmoqdalar. Bizning vazifamiz - shoir asarlarini faqat oʻqish emas, ularning barcha qatlamlarini anglashdir.

1-boshlovchi: Shu bois, tadbirimizning ilmiy qismida sahnaga universitetimizning taniqli filolog olimlarini va navoiyshunos mutaxassislarini taklif etamiz. Ular "Navoiy asarlarida komil inson g'oyasi" mavzusida ilmiy muloqot o'tkazadilar. Ular Navoiyning "Lisonut-tayr" asaridagi ramzlar va "Mahbubul-qulub"dagi axloqiy o'g'itlarni bugungi yoshlar hayotiga qanday bog'lash mumkinligini tushuntirib berishadi. Marhamat, ustozlarimizni chorlaymiz!

(Tahlil: Navoiyning "Turkiy tilning forsiy tildan ustunligi" haqidagi ilmiy qarashlari.)

2-boshlovchi: To'rt soatlik ma'naviy to'qinlanishimiz yakuniga yetmoqda. Ammo Navoiy biz bilan har kuni - biz gapirayotgan tilda, biz qurayotgan Vatanda yashamoqda.

"O'zbek tili agar o'lmas dunyo bo'lur muncha shod,
Mir Alisher ruhidin tursun doim mangu yod!"

1-boshlovchi:

Azizlar, muhtaram ustozlar va qadrlil talabalar! Bugungi kechamiz shuni ko'rsatdiki, Alisher Navoiy — shunchaki tarixdagi siymo emas, u bizning bugungi ma'naviy qiyofamiz, intilishlarimiz va orzu-umidlarimizdir. Navoiyga bo'lgan haqiqiy hurmatimiz uning kitoblarini javonlarda saqlashda emas, balki o'sha oltin o'g'itlarga kundalik hayotimizda amal qilishimizda, bir-birimizga bo'lgan mehrimizda va ilmga bo'lgan ishtiyoqimizda namoyon bo'lsin.

Zero, Hazrat Navoiy istagan avlod — bu o'z tilini qadrlaydigan, Vatanini jondan ortiq suyardigan va dunyo tamadduniga daxldor bo'lgan komil insonlar avlodidir. Biz bugun mana shu buyuk yo'lning davomchilari ekanligimizdan faxrlanamiz.

Endi esa, kechamizning eng hayajonli va tantanali lahzalari yaqinlashmoqda. Tadbirimizning final qismida barcha ishtirokchilarimizni birgalikda sahnaga chorlaymiz! Ular bizga o'tmish va kelajakni birlashtiruvchi, qalblarimizni yagona maqsad yo'lida jiplashtiruvchi "Navoiy siymosi mangu" nomli katta badiiy chiqishni taqdim etadilar.

(Final: Barcha ishtirokchilar sahnada Navoiyning eng mashhur baytlarini jo'r bo'lib aytadilar, sahna markazida Navoiy haykali poyiga gullar qo'yiladi - 30 daqiqqa)